> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw ir. C.E.G. van Gennip MBA
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

ATR, Adviescollege toetsing regeldruk
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie
Uw referentie

Datum 29 mei 2024
Betreft Wet personeelsbehoud bij crisis

Geachte mevrouw Van Gennip,

Op 14 mei 2024 is aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd het *Wetsvoorstel personeelsbehoud bij crisis*. Het verzoek is om uiterlijk 25 juni 2024 te adviseren. Er is ook een internetconsultatie van start gegaan met dezelfde einddatum voor het indienen van reacties.

Context en aanleiding

Al langere tijd leeft de wens bij het kabinet om bij plotselinge crises die buiten het ondernemersrisico liggen, baanbehoud te stimuleren. Baanverlies kost de werknemer, de werkgever en de maatschappij geld. De werkgever moet na afloop van de crisis nieuw personeel werven en inwerken. De werknemer verliest zijn inkomen en moet op zoek naar een nieuwe baan. En de maatschappij draagt de kosten van de werkloosheidsvoorziening waar de werknemer mogelijk aanspraak op kan maken na ontslag. Daarom acht het kabinet het raadzaam om via een regeling bij een onvoorzienbare crisis een tijdelijke ondersteuning te bieden bij de loondoorbetalingsverplichting.

Inhoud regeling

Het voorgenomen *Wetsvoorstel personeelsbehoud bij crisis* heeft als doel om bedrijven en hun werknemers te ondersteunen in het behouden van banen in een crisis die buiten het ondernemersrisico ligt. Het wetsvoorstel biedt de werkgever de mogelijkheid om werknemers tijdelijk ander werk te laten doen (herplaatsing), eventueel zelfs op een andere locatie of in een andere functie. Ook biedt het de mogelijkheid om werknemers tijdelijk minder te laten werken, waarbij de loondoorbetalingsverplichting verminderd wordt. De werkgever kan na verminderde loondoorbetaling (ook) een loonsubsidie aanvragen om hem te ondersteunen bij het doorbetalen van de lonen als er niet gewerkt kan worden. De werkgever krijgt zo tijdelijk meer mogelijkheden om de crisis op te vangen en heeft door gebruik te maken van deze instrumenten meer tijd om zijn bedrijfsvoering indien nodig aan te passen aan de nieuwe situatie. Dit alles draagt, samen met de overige maatregelen uit het arbeidsmarktpakket, bij aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt in Nederland.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1 Nut en noodzaak

De toelichting bevat een uitgebreide beschrijving van de aanleiding, de economische analyse, de oorzaken van de problematiek, de randvoorwaarden en het doel van de wet. De toelichting schetst de negatieve effecten die voor werkgever, werknemer en maatschappij (overheid) kunnen optreden in geval van crises die niet tot het normale bedrijfsrisico kunnen worden gerekend. Het bieden van (tijdelijke) ondersteuning aan werkgever en werknemer voorkomt c.q. beperkt de omvang van deze negatieve effecten. De toelichting biedt verder ook een onderbouwing van nut en noodzaak van alle specifieke onderdelen van de wet. Het gaat daarbij om onder meer de omschrijving van het begrip crisis, de beperking van de duur van de ondersteuning tot maximaal 6 maanden, het verplichte aandeel voor werknemers in de loonvermindering (10%) en de hoogte van de loonsubsidie voor de werkgever (65% van het loon over de niet-gewerkte uren). De beschrijving van nut en noodzaak van de wet als geheel en de specifieke onderdelen geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

2 Minder belastende alternatieven

De toelichting biedt inzicht in alle alternatieven die zijn overwogen:
- de ondersteuningsregelingen in andere landen, zoals de Short-Time Work Schemes (STW's), de regeling van Kürzarbeit in Duitsland en de 'Activité partielle' in Frankrijk;
- het voorlichten van bedrijven om te stimuleren om weerbaarder te zijn in crisissituaties;
- (bevorderen van) het afsluiten van een collectieve crisisverzekering voor de loonkosten;
- regelingen zoals de NOW en de huidige regeling werktijdverkorting (WTV).

Voor al deze alternatieven is niet gekozen, omdat zij onvoldoende het beoogde effect doen bereiken of niet aan de gestelde randvoorwaarden voldoen (zoals de voorwaarde dat zowel werkgever, werknemer als overheid een aandeel moeten leveren). De toelichting op en weging van de alternatieven geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

3 Werkbaarheid en merkbaarheid

De toelichting besteedt ruime aandacht aan de werkbaarheid respectievelijk doenbaarheid voor werkgevers en werknemers. Er is niet alleen met werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers gesproken, maar ook met individuele werkgevers en ondernemingsraden uit verschillende sectoren van het bedrijfsleven. Daarnaast is geput uit ervaringen die met de huidige regeling WTV zijn opgedaan, in het bijzonder die bij het bepalen of sprake is van een crisis die niet tot het normale bedrijfsrisico kan worden gerekend (bijvoorbeeld bij brand). Er heeft geen MKB-panelgesprek plaatsgehad, omdat daarvoor onvoldoende aanmeldingen zijn binnengekomen. Tenslotte is samen met UWV en softwareontwikkelaars gekeken naar hoe het aanvraagproces zo eenvoudig en werkbaar mogelijk vorm te geven.

Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat werkgevers positief zijn over het aanvraagproces Zij hebben aangeven dat de formulieren duidelijk en doenlijk zijn. Wel behoeft volgens hen technische terminologie zoals de gehanteerde (loon)begrippen nog enige nadere uitleg. Zij vinden het daarbij belangrijk dat conform het wetsvoorstel voor de loongegevens wordt uitgegaan van de gegevens uit de polisadministratie. Werkgevers hoeven daardoor bij een aanvraag deze gegevens niet (meer) aan te leveren. Verder is de adviesrol die een onder-

nemingsraad met de wet moet gaan vervullen, vergelijkbaar met die onder het huidige adviesrecht op grond van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Ondernemingsraden hebben bij de uitvoering van de wet behoefte aan nadere uitleg van de wettelijke mogelijkheden. Een handleiding met daarin deze nadere uitleg zou hen daarbij helpen. Tenslotte blijkt uit de gesprekken met werknemers dat zij behoefte hebben aan duidelijke en laagdrempelige informatie over de rechten en plichten die zij hebben bij de inzet van de instrumenten. Aan al deze suggesties en adviezen zal blijkens de toelichting in de implementatiefase aandacht worden besteed en uitvoering worden gegeven.

Gezien het voorgaande is de werkbaarheid en doenbaarheid toereikend toegelicht. Als aan al de suggesties en adviezen van werkgevers, ondernemingsraden en werknemers gevolg wordt gegeven, is voldoende aannemelijk dat de wet voor hen werkbaar en doenbaar is. Werkbaarheid en doenbaarheid geven daarom geen aanleiding tot opmerkingen.

4 Berekening regeldrukgevolgen

In de toelichting is een paragraaf gewijd aan de gevolgen voor de regeldruk. Het geeft een beschrijving op handelingsniveau van de gevolgen voor de regeldruk voor werkgevers, ondernemingsraden en werknemers. Het bevat ook een raming van de omvang van de regeldruk, uitgesplitst naar die optreedt in reguliere jaren en die in jaren waarin zich een nationale (landelijke) crisis voordoet. De eenmalige kennisnemingskosten voor de nieuwe wet voor bedrijven zijn geraamd op 3,2 miljoen euro. Er wordt van uitgegaan dat in reguliere jaren circa 80 bedrijven van de wet gebruik gaan maken. De structurele extra regeldruk voor bedrijven is voor die reguliere jaren geraamd op 267.000,- euro. Voor jaren waarin zich een nationale (landelijke) crisis voordoet wordt van circa 30.000 bedrijven uitgegaan en is de structurele extra regeldruk voor die bedrijven op 100 miljoen euro geraamd. In reguliere jaren is de verwachting dat circa 600 werknemers met de instrumenten van de wet te maken krijgen. De extra regeldruk voor werknemers is voor die jaren geraamd op 12.000,- euro. In 'nationale' crisisjaren gaat het naar verwachting om circa 400.000 werknemers, waardoor de structurele extra regeldruk voor die jaren naar verwachting op 8 miljoen euro uitkomt.
De regeldrukparagraaf geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Dictum

Het wetsvoorstel onderbouwt de vier vragen van het toetsingskader toereikend. Daarom geven wet en toelichting geen aanleiding tot opmerkingen.

Gezien het voorgaande is het dictum:

Het wetsvoorstel indienen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris